

ίσο

Οστά

από το κρανίο ενός ενήλικα, έναν μικρό, αυτοσχέδιο βωμό, πλήθος κεραμικής και οικιστικά κατάλοιπα από τη Νεολιθική Εποχή έως και την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού έφερε στο φως η εξερεύνηση του σχεδόν απροσπέλαστου σπηλαίου Ατσπάς, στον οικισμό Σκάλα Μαριών της Θάσου.

Αρχαιολόγοι και σπηλαιολόγοι που προσέγγισαν και ερεύνησαν το σπήλαιο εντόπισαν ανθρώπινα κρανιακά οστά, οστά ζώων, αλλά και μεγάλο αριθμό θαλάσσιων οστρέων.

Πήλινη τράπεζα

Όπως αποκάλυψε από το βήμα ημερίδας του γραφείου Βόρειας Ελλάδας της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας ο αρχαιολόγος της Εφορείας, Αναστάσιος Σύρος, μέσα στο σπήλαιο βρέθηκε μία πήλινη μικρογραφική τράπεζα, διακοσμημένη με εγχάρακτα και εμπιέστα μοτίβα, ενώ σε κοντινή απόσταση υπήρχε ένα οστέινο αντικείμενο, ίσως αυλός, της Νεολιθικής Εποχής.

Το εσωτερικό της τράπεζας είχε ίχνη από καύση και δεν αποκλείεται να χρησιμοποιούνταν ως λατρευτικό αντικείμενο στο τέλος της 5ης χιλιετίας π.Χ.

Όσον αφορά τον μεγάλο αριθμό θραυσμάτων της κεραμικής, ο κ. Σύρος ανέφερε ότι στο σύνολό της είναι χειροποίητη. «Στα διακοσμημένα αντικείμενα υπερτερούν η ρυτιδωτή και η αυλακωτή τεχνική, ενώ συχνά εμφανίζονται η εμπιέστη, η πλαστική και η εγχάρακτη. Η γραπτή κατηγορία αντιπροσωπεύεται μόνο από δύο παραδείγματα, διακοσμημένα με μαύρο χρώμα και με γραφίτη», είπε ο αρχαιολόγος.

Οι αρχαιολόγοι εντόπισαν στα τοιχώματα του σπηλαίου οξειδία του σιδήρου και ίχνη μεταλλοφορίας. Δεν αποκλείουν εκεί να

γινόταν κάποιου τύπου εξόρυξη μετάλλου

Ο προϊστορικός άνθρωπος βρήκε στο σπήλαιο Ατσπάς Μαριών έναν καλά προστατευμένο χώρο και, όπως δείχνει η επιφανειακή κεραμική, αυτό γινόταν σε ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα από το τέλος της 5ης ως τις αρχές της 3ης χιλιετίας π.Χ.

«Μεταξύ των αγγείων κυριαρχούν οι φιάλες, με παραλλαγές ως προς την τυπολογία και τη χωρητικότητα. Πιο διαδεδομένος είναι ο τύπος με βαθύ κωνικό σώμα και κάθετο ή εισέχον χείλος, διακοσμημένος στον ώμο με διαγώνιες αυλακώσεις ή ρυτιδώσεις, ωστόσο υπάρχουν επίσης ανοιχτά ή ευρύστομα πιθοειδή και χυτροειδή, καθώς και αμφοροειδή αγγεία», είπε ο κ. Σύρος. Οι αρχαιολόγοι της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας εντόπισαν επίσης στα τοιχώματα του σπηλαίου οξειδία του σιδήρου και ίχνη μεταλλοφορίας και δεν αποκλείουν εκεί να γινόταν κάποιου τύπου εξόρυξη μετάλλου, δεν μπορούν όμως προς το παρόν να δώσουν περισσότερα στοιχεία, καθώς χρειάζεται συστηματική μελέτη του υλικού.

Σημαντικός είναι και ο αριθμός των αντικειμένων λιθοτεχνίας, καθώς βρέθηκαν μυλόλιθοι και τριπτήρες, αλλά και δύο πυριτολιθικά εργαλεία κοπής. Επίσης, τρία πήλινα σφονδύλια, που βρέθηκαν συγκεντρωμένα, σχετίζονται με οικοτεχνικές δραστηριότητες.

Μιλώντας στο «Εθνος», ο κ. Σύρος ανέφερε ότι οι εκτεταμένες και ενίοτε μνημειώδεις λίθινες κατασκευές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι στο σπήλαιο διαβιούσε μια πολυπληθής και εξαιρετικά δραστήρια κοινότητα, τα μέλη της οποίας είχαν συνεχή δραστηριότητα.

Σήμερα το σπήλαιο Ατσπάς Μαριών είναι δύσκολα προσπελάσιμο, για λόγους ασφάλειας και μελέτης τα κινητά ευρήματα έχουν μεταφερθεί, ενώ έχει γίνει σχεδιαστική αποτύπωση και καταγραφή όλων των ορατών κατασκευών και αντικειμένων.

Για να γίνει όμως ανασκαφή, πρέπει να ολοκληρωθεί η μελέτη για τη διάνοιξη νέου, μεγαλύτερου ανοίγματος, καθώς σήμερα η είσοδος στο σπήλαιο γίνεται μέσω ενός πολύ μικρού αγωγού, ο οποίος βρίσκεται στον συμπαγή βράχο, σε υψόμετρο περίπου 35 μέτρων και για λόγους ασφάλειας και προστασίας του μνημείου δεν δίνονται περισσότερες λεπτομέρειες.

Πηγές:ΕΘΝΟΣ- thrakitoday.com